

W. BIEGAŃSKIĘO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

„GŁOS NARODU”

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 280

Częstochowa, niedziela 23 grudnia 1945 r.

Rok I.

Depesza Rady Grecko-Amerykańskiej do uczestników konferencji

Sprawa kontroli energii atomowej tematem obrad moskiewskich

MOSKWA (Ant. wł.) — Agencja United Press donosi, że w czasie piątkowego posiedzenia ministrów spraw zagranicznych obradom przewodniczył sekretarz stanu James Byrnes. Według doniesień tej samej agencji głównym tematem wczorajszych rozmów trzech ministrów spraw zagranicznych była sprawa kontroli energii atomowej.

Agencja Reutersa donosi z Moskwy, że o przebiegu prac trzech ministrów spraw zagranicznych informowali są ambasador Republiki Francuskiej Catroux i ambasador Chin Fu-Ping-Czang.

Trzej ministrowie spraw zagranicznych otrzymali ostatnio depesze od tak zwanej Rady Grecko-Amerykańskiej z apelem o zagwarantowanie Grecji możliwości rozstrzygnięcia o swych sprawach wewnętrznych własnymi siłami i środkami bez żadnej interwencji obcej. Zadanie to wysuwa Rada Grecko-Amerykańska w związku z chwalamy, powziętymi w tej sprawie w Jaltie. Rada Grecko-Amerykańska jest zdania, że faszyzm odgrywa w Grecji nadal nadzwyczajną rolę. Przeniesienie wolnych wyborów w Grecji jest niemożliwe do chwili, gdy reakcja przestanie wywierać wpływ na rząd grecki i gdy straci ona wszelkie oparcie pewnych kół zaradczych i pewnych państw. Dla ustabilizowania stosunków wewnętrznych w Grecji i dla zapobieżenia ciągłym zmianom rządów, koniecznym jest, by organizacja demokratyczna w Grecji miała, mogła włączyć pełny udział w rządach.

Rząd Sofoulisa okazał się niezdatnym do kierowania losami Grecji. Jasną jest rzeczą, że nie mógł on sobie dać rady. Świadczy to o tym, że do chwili urzędowania nie postulatów demokracji greckiej żaden rząd reakcyjny nie będzie mógł opowiadać sytuacji w Grecji bez względu na to, czy będzie miał poparcie zagranicy, czy też nie.

Zasadniczym warunkiem według depeszy Rady Grecko-Amerykańskiej przy wypełnieniu których możliwe będzie przeprowadzenie wolnych wyborów, są:

- 1) ogólna amnestia dla więźniów politycznych,
- 2) oczyszczenie aparatu państwowego z pozostałości faszyzmu,
- 3) sporządzenie nowych list wyborczych.

Obecna sytuacja jest groźna nie tylko dla Grecji, ale i dla całego świata, ponieważ w wypadku dalszego tolerowania rządów reakcji greckiej może zostać zakłócony pokój europejski.

Na depeszy widnieją podpisy przewodniczącego Rady Grecko-Amerykańskiej Sathlianos i sekretarza Mandelenaisa.

MOSKWA. — Agencja Reutersa donosi, że sfery dziennikarskie liczą się z możliwością przeciągnięcia się obrad 3-ich ministrów spraw zagranicznych jeszcze przez cały czas świąt Bożego Narodzenia.

Według domysłów dziennikarzy zagra-

nicznych Bevin, Molotow i Byrnes zastanawiali się także wczoraj nad sytuacją w Persji. Jak wynika z nadchodzących z Teheranu wiadomości, perski minister spraw zagranicznych zgłosił swoją dymisję, a nowo mianowany jego zastępca nakazał odbyć powszechnych wyborów we wszystkich prowincjach perskich.

Przed wczorajszą sesją Bevin i Byrnes przeczytali tłumaczenie artykułów, zamieszczonych w całej prasie radzieckiej, na temat zwrotu przez Turcję zagrabionych w swoim czasie ziem gruzińskich, położonych nad Morzem Czarnym.

Austria żąda południowego Tyrolu

Exposé kanclerza Austrii dra Figla

LONDYN. — Korespondent agencji Reutersa donosi z Wiednia, że kanclerz austriacki Figl wygłosił w dniu wczorajszym w czasie debaty parlamentarnej exposé na temat sytuacji wewnętrznej. Z przemówienia kanclerza Figla wynika, że rząd austriacki domaga się bezdeklaracyjnego (nie) demarkacyjnych między poszczególnymi strefami okupacyjnymi oraz włączenia do Austrii południowego Tyrolu.

Odnośnie spraw gospodarczych Figl zapowiedział, że cały przemysł kluczowy będzie w Austrii upaństwowiony, tak jak to było pozostawiać pod kontrolą rządu. — Rząd zastrzega sobie również upaństwowienie tych wszystkich fabryk, które nie pójdą po linii polityki rządu czy to w dziedzinie społecznej, politycznej, czy też gospodarczej.

ARESZTOWANIE BRYTYJSKIEGO KOMENDANTA POLICJI W BERLINIE

LONDYN (PAP). — Specjalny korespondent dziennika „Daily Mail” donosi z Berlina, że pułkownik T. C. Irvine, stojący na czele brytyjskiej policji wojskowej w Berlinie, został aresztowany i osadzony w więzieniu w północno-zachodnich Niemczech. Pułkownik Irvine kierował wszystkimi obławami na czarnej giełdzie. Dotychczas nie

ujawniono zarzutów, stawianych b. komendantowi policji wojskowej.

KOMISJA ZWROTU MIENIA ZRABOWANEGO

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Berlina, że w najbliższych dniach rozpocznie swą działalność komisja „Zwrotu Mienia Zrabowanego” przez Niemców w krajach okupowanych, do której wejdą przedstawiciele czterech mocarstw.

USA za odłączeniem Nadrenii od Niemiec

NOWY JORK (Ant. wł.) — Senat Stanów Zjednoczonych zatwierdził w dniu wczorajszym skład delegacji USA do Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W czasie konferencji prasowej przedstawiciel Komisji do spraw gospodarczego rozbrojenia Niemiec oświadczył, że rząd Stanów Zjednoczonych winien domagać się trwałego odłączenia Nadrenii i Zagłębia Ruhry od Niemiec i oddania terenów tych pod powierzenie zarząd międzynarodowy.

PREZYDENT TRUMAN
NIE JEDZIE DO LONDynu
WASZYNGTON (PAP). — Prez. Truman

PROTEST PRZECIW WYBOROWI P. ROOSEVELT

WASZYNGTON, (PAP). — Na posiedzeniu senatu amerykańskiego senator Bilbo demokratyczny przedstawiciel Stanu Missisipi zaprotestował przeciwko mianowaniu wdowy po zmarłym prezydencie USA, pani Roosevelt członkiem delegacji Stanów Zjednoczonych na plenarne posiedzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych. Senator Bilbo twierdził, że zbyt postępowe poglądy pani Roosevelt spotkały się ze sprzeciwem całej ludności Missisipi.

SITUACJA STRAJKOWA W USA

NOWY JORK (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że Towarzystwo „General Motors” oświadczyło, że wycofa się z komisji waszyngtońskiej, jeżeli komisja ta będzie nalegała na zbadanie zysków Towarzystwa. Związek zawodowy robotników przemysłu samochodowego w zakładach Forda odrzucił propozycje podwyżki płac o 12 proc.

ŻEBRANIE ALBAŃSKIEGO ZGROMADZENIA USTAWODAWCZEGO

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Tirany, że albańska Rada Narodowa zadecydowała, iż pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ustawodawczego odbędzie się 16-go czerwca 1946 roku.

OGRANICZENIE CZYNNOSCI ZAKŁADÓW GASTRONOMICZNYCH WE FRANCJI

PARYŻ (PAP). — Na rozporządzenie ministra produkcji Paula wszystkie zakłady gastronomiczne, kawiarnie i restauracje we Francji, czynne będą tylko 3 dni w tygodniu. Ograniczenie ma na celu oszczędności w zużyciu prądu elektrycznego i paliwa.

oświadczył na konferencji prasowej, że nie zamierza udać się do Londynu na pierwsze plenarne posiedzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

UTWORZENIE NOWEJ KOMISJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

LONDYN (PAP). — Komisja techniczna, z zadaniem której jest przygotowanie miejsca stałej siedziby Organizacji Narodów Zjednoczonych postanowiła utworzyć komisję tymczasową, w skład której wejdą przedstawiciele Francji, Holandii, ZSR Wielkiej Brytanii, Jugosławii, Polski, Australii, Chin, Kanady, Urugwaju i Iraku.

Władza administracyjna wraca w ręce niemieckie

Generał Mac Narney o stosunkach w Niemczech

BERLIN, w grudniu (ZAP). — Dalszy krok ku przekazaniu w powrótom w ręce niemieckie jak największej części administracji Niemiec uczyniono w strefie amerykańskiej, jak wynika z ostatniego raportu ogłoszonego przez Eisenhowera przed przekazaniem władzy swemu następcy. O tym premierzy Bawarii, Wielkiej Hesji i Wirtembergii-Badenii spotkali się w Stuttgarcie i utworzyli pod nadzorem wojskowych władz amerykańskich „radę krajową” (Laenderrat) dla całej strefy amerykańskiej, jako najwyższą na tym terenie władzę administracyjną. Aczkolwiek — jak zaznacza raport — władze amerykańskie uniknął chęci dla okupacyjnej strefy amerykańskiej utworzenia osobnej stolicy, stoją bowiem na stanowisku, iż w bliskim czasie się utworzony być musi centralny zarząd

z siedzibą prawdopodobnie w Berlinie, to jednak usunął Stuttgart za siedzibę stałego sekretariatu owego „Laenderrat”.

Zalecenia „rady krajowej”, o ile znajda aprobatę przydzielonego specjalnie inspektora amerykańskiego, mają następnie być wcielone w czyn przez rady wymienionych trzech krajów niemieckich strefy amerykańskiej. „Laenderrat” ma być w ten sposób przedwczesnym krokiem do utworzenia centralnej administracji niemieckiej.

NORYMBERGA. (ZAP). — Następcą Eisenhowera na stanowisku głównodowodzącego w amerykańskiej strefie okupacyjnej w Niemczech generał Mac Narney złożył na konferencji prasowej w Norymberdze wobec około 200 dziennikarzy z całego świata m. in. oświadczenie nie pozbawione pewnej pikanterii.

„Moje doświadczenia poczynione we Włoszech — powiedział — każą mi wierzyć, że na ogół nowi rekruci przybywający do Niemiec z Ameryki będą wobec cywilnej ludności niemieckiej nawet nieco mniej przyjaźni, niż oddziały, które walczyły na wojnie, ci, którzy już tu są od dłuższego czasu, myślą, rzecz prosta, przede wszystkim o tym, żeby jak najprędzej wrócić do domu. Nowe oddziały będą się bardziej entuzjastycznie odnosiły do swoich zadań tutaj”.

Mac Narney dodał, że zakaz małżeństw między Amerykanami a Niemcami utrzymany będzie jeszcze przez dłuższy czas.

Mac Narney stanął również na stanowisku, że centralizowanie administracji całych Niemiec jest najpilniejszą koniecznością i że Ameryka srobi wszystko, aby spowodować Francję, do zaniechania oporu przeciw takiej centralizacji. Mac Narney nie przewiduje rozruchów niemieckich jako skutku fatalnego położenia żywnościowego. Zresztą — powiedział — w przyszłym miesiącu ustania na razie odpływ oddziałów amerykańskich, tak że zostanie ich 4-kurat dwa razy tyle niż przewidzianych dla amerykańskiej strefy 378.000, czyli 700.000. Wystarczy to, aby zneutralizować wszelkie niepokoje. Podwyższenie przydziałów dla ludności w strefie amerykańskiej umożliwione zostało przez przyzwoły z Ameryki pszenicy i tłuszczów. Zwywność ta zaplanowana ma być eksportem z Niemiec. Mac Narney wyraził również wątpliwość, czy uda się aż do 1-czerwca przeprowadzić zmianę amerykańskiej administracji wojskowej na cywilną.

Czechosłowacja i państwa sąsiednie

LONDYN (BBC). — W czasie konferencji prasowej minister spraw zagranicznych rządu czechosłowackiego Jan Masaryk przedstawił etanowski Czechosłowacji względem Polski i Węgier. Zdaniem Masaryka stosunki polsko-czeskie nie są zadowalające, gdyż rząd czechosłowacki jest zdania, iż kwestia Cieszyńska nie powinna podlegać dyskusji, jako ta część Czechosłowacji, która znajdowała się w granicach republiki przed chwiałami monarchijskimi.

Rząd czechosłowacki gotów jest podjąć rozmowy z rządem polskim, zgodnie z og-

łą polską z dnia 5 listopada b. r., jednakże uważa, że w czasie debat nie powinno być mowy o zmianach terytorialnych.

Co się tyczy Węgier — to przepisy, jakie obowiązują Węgry, zostały określone w zawieszaniu broni, podpisanym w Moskwie, jednakże rząd węgierski nie spełnił dotychczas żadnej obietnicy.

Problem mniejszości słowackiej na Węgrzech w żadnym razie nie może być uregulowany drogą zmian terytorialnych, które wypadłyby na korzyść Węgier, jak tego żądał węgierski minister spraw zagranicznych.

KOMUNISCI CHIŃSCY PRAGNĄ POKOJU

NOWY JORK (Ant. wł.) — Przedstawiciele komunistów chińskich zaproponowali sferom Kuomintangu i rządowi w Czongkingu zawieszenie broni na czas trwania negocjacji, jakie toczy się będą między komunistami a rządem centralnym w sprawie usunięcia różnic politycznych, panujących dotychczas w Chinach.

SYTUACJA W INDONEZJI

LONDYN (PAP). — Radio Delhi donosi, że w dalszym ciągu przybrywają oddziały angielskie i hinduskie na południe od Bandung. Zwód toczy się ciężkie walki.

WALKI W INDOCHINACH

LONDYN (PAP). — Radio Delhi donosi, że w południowej części Kocchinchijskiej wojnska angielskie i francuskie nacierała na oddziały annamickie. Wojska angielskie wydładowały na wspanie Mann, którą Annamici przekształcili w silny punkt oporu. Po krótkiej walce wojska hinduskie zawładnęły wyspą.

ZAJECIE WYSPI BONIN

NOWY JORK (PAP). — Agencja United Press donosi, że oddziały amerykańskiej piechoty i marynarki zajęły wyspę Bonin po kapitulacji wojsk japońskich.

Do naszych Czytelników!

Na skutek przerwy w dopływie prądu dziśjszy numer „Głosu Narodu” ukazuje się z powymnym opóźnieniem.

Życie kulturalne Polaków w Niemczech

(ZAP) Osiągnięcia przymusowego wychodźstwa polskiego w Niemczech na polu kultury i oświaty są dość poważne, jeśli uwzględnić warunki, w jakich te prace się odbywały. Zabrano się do nich zaraz po otwarciu się bram obozów koncentracyjnych, jenieckich, pracy itd. Było to niezwykle ważne — pałace zagadnienia. Niemcy wywozili z Polski nie tylko ludzi dorosłych i młodzież dorastającą, ale także młodzież szkolną, a nawet dzieci, które nie zdolały zapoznać się z ławą szkolną. Jak grzyby po deszczu powstały też w większych ośrodkach szkoły powszechne, a nawet średnie i kursy zawodowe. Początkowo wykorzystano zabudowania, sprzęt i pomoce szkolne niemieckie. Jednak później władze okupacyjne zezwoliły Niemcom na otwieranie własnych szkół, powstały trudności znalezienia lokali i mianoło zadzwolić się prymitywnymi warunkami własnego obrotu. Niemniej duże trudności wynikły ze sprzętem i pomocami szkolnymi. Władze sojusznice dawały w przydzielaniu tych rzeczy pierwszeństwo Niemcom, wychodząc z założenia, że pobyt w Niemczech ma charakter tymczasowy.

Z dość dużą pomocą przychodziła organizacja YMCA. Największą jednak trudnością był brak podręczników i książek polskich. Emigracja londyńska jakoś nie zdolała przygotować choćby pewnego minimum książek szkolnych. Jednak inicjatywa polska — początkowo improwizowana, a później o charakterze planowym — znalazła wyjście i w niedługim czasie pokazała się książki polskie, drukowane na ziemi niemieckiej. Indywidualna i zespołowa inicjatywa wydawnicza zrzeszyła się w Związku Wydawców i Dziennikarzy, który opracował plan całej akcji. Hamburg został centralną na strefę brytyjską, na czele niej zaś stanął znany poznański księgarz i wydawca Stefan Dippel. Dużym wysiłkiem wydawniczym może poszczycić się Hannover, gdzie wydano m. in. „Pana Tadeusza”. Poważnymi placówkami są Brunzwik i Brema. Dzięki tym staraniom szkoły powszechne mogą działać dość sprawnie. — W gorszych warunkach znajdują się szkoły średnie, do których trudniej jest kompletować personel nauczycielski. Podobnie

ma się sprawa z kursami ogólnokształcącymi czy zawodowymi. Początkowo istniały pewne możliwości dla młodzieży uniwersyteckiej czy to w Bremie, czy w Hamburgu. Działają ta sprawa przedstawia się niewesoło i tylko repatriacja może uchronić młodzież uniwersytecką przed stratą czasu.

Podjęmowano też próby stworzenia teatru polskiego. Brak materiału scenicznego nie pozwalał na otwarcie teatru dramatycznego, do którego nie mogła dostarczyć materiału nawet czołówka teatralna, wysłana z Londynu, na której czele stanął znany inscenizator — Leon Schiller.

Ciekawo „Noce bez tchu” Michała Chormańskiego nie docekały się całkowitego

wydrukowania i nie mogły posłużyć za odskocznik w pracy teatralnej. Pozostał więc tylko teatr rewiowy. Poziom wielu zespołów był różny. Do najlepszych zespołów można zaliczyć teatr z Osterrode Harz, gdzie znalazły się sily fachowe, jak artysta rewiu warszawskiej Kotab-Kamiński, artysta sceny lwowskiej Klymowski i dobrze zapowiadający się kompozytor z Warszawy Żugowski.

W życiu kulturalnym naszego „wysiedlenia” w Niemczech zachodzą ciagle zmiany w związku z repatriacją. Ze względu jednak na dzieło szkolne jest obecnie tendencja chwilowego powstrzymywania repatriacji sil nauczycielskich aż do końcowej fazy repatriacyjnej.

PRZYJAZD POSŁA HOLENDER-SKIEGO DO WARSZAWY

WARSZAWA (PAP). — W dniu wczorajszym przybył do Warszawy poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Królestwa Holandii dr. Reymier Flaes, którego powiatał dyrektor protokołu dyplomatycznego MSZ Adam Gubrynowicz.

Nowy poseł dr. Reymier Flaes, urodzony w 1902 r. jest zawodowym dyplomata. Rozpoczął karierę dyplomatyczną w 1930 roku. W latach 1930 — 1932 był attaché poselstwa holenderskiego w Bernie, od r. 1933 — 1938 sekretarzem poselstwa w Madrycie, 1938 — 1942 sekretarzem a następnie chargé d'affaires Holandii w Pekinie, w 1943 — 1945 r. chargé d'affaires w Lizbonie, a w grudniu 1945 r. mianowany został posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym Króla Holandii przy Rządzie Jedności Narodowej w Warszawie.

PROTEST PRZECIWKO GWALTOM ZWOLENNIKÓW PERRONA

MONTEVIDEO (PAP). — Argentyiński dziennik „Ora” pisze w artykule wstępnym, że kampania wyborcza w Argentynie rozpoczęta została pod znakiem gwałtów. — Omawiając sprawę napadów zwolenników Perrona na uczestników wiecej, zwołanego przez blok demokratyczny, dziennik oświadcza, że stan ciągłego niepokojów w Argentynie nie może być tolerowany. Należy położyć kres przestępstwom politycznym i napisać na obydwu stronach wyznaczących poglądy demokratyczne. Krew spokojnych obywateli Argentyny nie może płynąć białym. Czas także zrobić porządek wśród policji, dzięki bierności której stały się możliwe napadły na uczestników wiecej zorganizowanego przez blok demokratyczny. Należy także znieść z kraju stan wyjątkowy.

NOWY TYP LOKOMOTYWY

PARYŻ (PAP). — Koleje francuskie otrzymały od Szwajcarii do wypróbowania nowy typ lokomotywy o napędzie turbino-gazowym. Lokomotywa jest bardzo ekonomiczna w eksploatacji i posiada pod tym względem wyższość nawet nad trakcją elektryczną, gdyż nie wymaga kosztownych instalacji.

STRAJK HANDLARZY ULICZNYCH

PARYŻ (PAP). — Agencja France Press donosi, że w Rzymie zastrakowali handlarze uliczni, u których aprocrowała się większość mieszkańców miasta. Strajk był podjęty jako protest przeciwko brutalnemu zachowaniu się policji, która stała walczy z handlem nielegalnym i tak zwany czarnym rynkiem.

PROCES WĘGERSKICH PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa do nosi z Budapesztu, że przed sądem ludowym rozpoczął się rozprawa przeciwko trzem głównym przestępcom wojennym Węgier: b. ministrowi spraw wewnętrznych Andorowi b. komisarzowi do spraw żydów skich Endre i zastępcy przywódcy węgierskiej partii faszystowskiej Baky. Są oni oskarżeni o spowodowanie śmierci 700.000 Żydów węgierskich.

PROCES GENERAŁA HOMMA

LONDYN (PAP). — Korespondent agencji Reutersa donosi z Manili, że gen. Homma, b. komendant na Filipinach, stanął przed sądem wojennym. General Homma odpowiada za 42 zbrodnie, między którymi znajduje się bombardowanie otwartego miasta Manili w roku 1942, t. zw. „marst śmierci” w Bataan i zamordowanie Jose Santosa, szefa sprawiedliwości na Filipinach. Proces toczy się w języku angielskim, ponieważ oskarżony doskonale włada tym językiem. General Homma studiował na uniwersytecie w Cambridge, a podczas pierwszej wojny światowej był wraz z armią brytyjską we Francji.

W kilku wierszach

Londyn. Agencja Reutersa donosi, że wstąpiła do dziełki odnalazł w piwnicy niemieckiej manny instrumenty należące do wybitnego kompozytora niemieckiego Jana Sebastianu Bacha.

Paryż. Prefekt Solbani narzekł, Luhrst, oświadczył na posiedzeniu rady miejskiej, że w ciągu 3 miesięcy wszystkie domy publiczne, których Paryż liczy 178, będą zamknięte.

Wskaza. Agencja Tass donosi, że w pałacu wiedeńskim, w przedmiejscu, przeniesiono w Wiedniu pierwszy koncert symfoniczny z Indonezji. W tym celu przyjechał do Wiednia niemieckiego, znajdującego się na terenie tego państwa.

Rzym. Dziennik „Unita” nawiązuje orzec komunistycznej partii włoskiej donosi, że w dniu 23 grudnia r. b. odbędzie się w Rzymie 5. kongres, a pierwszy z powołaniu Włoch, kongres partii.

Londyn. Agencja Reutersa donosi, że Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria i Turcja przystąpiły do prozy karzenia członków Komisji Odskoczenia Wejścia do Niemiec niemieckiego, znajdującego się na terenie tego państwa.

Londyn. Agencja Reutersa donosi, że przybył do Aten przewodniczący brytyjskiej misji finansowej dla Grecji general Clark.

Londyn. Agencja Reutersa donosi z Hamburgu, że na skutek utrzymania kontaktu z partią arabską, uznano 60 oskarżonych polski hamburkiej.

Poglady Franka na przyszłość Polski

NORYMBERGA, (PAP). — W sprawozdaniu generała Thomasa o wykorzystaniu potencjału przemysłowego Polski znajdujemy następujący ustęp przedstawiający poglądy Franka na przyszłość Polski: Frank wyrażał ekonomiczne i polityczne obowiązki nałożone na niego przez Führera, według których miał rządzić Polską. Stosownie do tych zarządzeń Polska miała być eksploatowana z całą bezwzględnością. Wywozowi podlegały wszelkie surowce, surowce, maszyny, urządzenia fabryczne ważne dla niemieckiej gospodarki wojennej. Należy rozdysonować wszelką siłę roboczą dla celów wojennych w obrębie Niemiec, zredukować całe gospodarstwo w Polsce do minimum koniecznego do podtrzymania eksteryzacji, zamknąć wszystkie instytucje oświatowe, zwłaszcza szkoły techniczne i wyższe uczelnie, a to w celu zapo-

bieżenia stworzeniu się nowej inteligencji polskiej. Polska ma być traktowana jako kolonia. Polacy mają być niewolnikami wielkonieemieckiego światowego mocarstwa. Kiedy przedstawiciel urzędu zbrojeniowego zauważył, że polski przemysł zbrojeniowy mógłby stanowić wartościowy wkład do niemieckiego przemysłu zbrojeniowego, co zostało ustalone na podstawie sprawozdań oficerów łącznikowych, gubernator generalny odrzucił ten wniosek z powodów politycznych. Najważniejszym jednak w opinii Franka był fakt, że w skutek zniszczenia polskiego przemysłu później odbudowa pod wojnie będzie bardziej utrudniona, jeżeli w ogóle możliwa, tak że Polska została by ograniczona do roli państwa wyłącznie rolniczego i byłaby zupełnie zależna od Niemiec i w dziedzinie importu wyrobów przemysłowych.

Kacjonalizacja Zagłębia Ruhry

LONDYN (PAP). — Prasa angielska donosi, że w dniach najbliższych władze angielskie obejmą zarząd nad niemieckimi kopalniami węgla w Zagłębiu Ruhry. Kopalnie te będą nacjonalizowane zgodnie z zasadami nacjonalizacji kopalń węgla w Anglii. Wszystkie kopalnie węgla Zagłębia Ruhry znajdują się w brytyjskiej strefie okupacyjnej i władza brytyjskie roztoczą nad nimi opiekę, dopóki nie zostanie utworzony wspólny angielsko-amerykańsko-francusko-sowiecki zarząd Nadrenii. Jest rzeczą możliwą, że Belgia, Holandia i Luksemburg weźmą również w tym udział. Zarówno władze brytyjskie, jak i amerykańskie przywiązują dużą wagę do nowego projektu, gdyż neutralizacja on raz na zawsze dażenia Niemiec do odbudowy ich potęgi gospodarczej i militarnej. Realizacja tego planu spowoduje znaczny wzrost produkcji żelaza kopalni i podniesie ją z pozycji wynoszącej obecnie 96 milionów ton rocznie do wysokości przedwojennej 140 milionów ton. Upa-

stowienie przemysłu w Zagłębiu Ruhry spowoduje również poprawę warunków transportowych kopalń oraz pozwoli rozpocząć dostawę do pozabawionej węgla Europy zachodniej.

POŻYCZKA AMERYKAŃSKA DLA BELGII

WASZYNGTON (PAP). — W dniu 20 bm. ogłoszono w Waszyngtonie, że Belgia otrzymała za pośrednictwem „Export and Import Bank” dwie pożyczki — pierwsza do wysokości 500 milionów dolarów, która to kwota ma służyć do finansowania zakupów, dokonanych przed dniem inwazji na podstawie umowy o dzierżawie i pożyczce. Kredyt ten ma być spłacony w ciągu 60-ciu lat w ratach półrocznych. Druga umowa dotyczy 45 milionów dolarów w celu finansowania zakupu artykułów rolniczych i przemysłowych w Stanach Zjednoczonych.

Leon Blum o stosunku Francji do Hiszpanii generała Franco

PARYŻ (PAP). — Dziennik „Populaire” zamieszcza artykuł przywódcy francuskiej partii socjalistycznej Leona Bluma w sprawie stosunku Francji do reżimu generała Franco. Leon Blum nawołuje wielkie mocarstwa do zerwania stosunków dyplomatycznych z frankistowską Hiszpanią i zastosowania wobec niej bojkotu ekonomicznego. Narody Zjednoczone winny nawiązać stosunki dyplomatyczne z republikańskim rządem hiszpańskim. Blum proponuje, aby rząd francuski zaprosił przedstawiciela republikańskiego rządu hiszpańskiego do Francji. Brytyjska Partia Pracy i socjalistyczna Partia francuska powinny wpłynąć na zjednoczenie się wszystkich hiszpańskich czynników republikańskich opowiadających się przeciwko gene-

ralowi Franco. Francja może rozpocząć działalność mającą na celu likwidację reżimu generała Franco, nie oglądając się na Waszyngton i Londyn.

B. PREMIER NEGRIN UDAJE SIĘ DO LONDYNU

WASZYNGTON (PAP). — Prasa amerykańska donosi, że b. premier hiszpański i przewodniczący ruchu antyfaszystowskiego, Negrin, udał się do Londynu. Przed wyjazdem Negrin odbył konferencję z zastępcą sekretarza stanu Achesonem. W Londynie Negrin zamierza przeprowadzić rozmowy z brytyjskim ministrem spraw zagranicznych Bevinem, po jego powrocie z Moskwy.

Nowy rząd w Austrii

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że nowy gabinet austriacki składa się z 8-miu członków partii ludowej, 6-ciu socjalistów, 1-go komunisty i 2-ech bezpartyjnych. Podział tek w nowym gabinecie jest następujący: kanclerz i minister spraw zagranicznych — Leopold Figl z partii ludowej; wicekanclerz — Adolf Schaerf, socjalista; minister spraw wewnętrznych — Oskar Helmer, socjalista; minister oświaty — Feliks Murdes, ludowiec; minister sprawiedliwości — Józef Gerou, bezpartyjny; minister finansów — George Zimmermann, bezpartyjny; minister rolnictwa — Józef Kraus, ludowiec; minister handlu — Eugen Fleischhaker, ludowiec; minister amunicji — Franz Fenzl, socjalista; minister bezpieczeństwa publicznego — Karol Meisel, socjalista; minister transportu — Vinzent Ubeleis, socjalista; minister planowania — Peter Krausland, ludowiec; minister energii elektrycznej — Karol Alt-

man, komunisty; minister bez teki — Wejberger, ludowiec.

UCIECZKA HITLEROWCÓW

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi z Duisburgu, że 40 więźniów niemieckich, którzy należeli do SS, uciekło z pociągu, którym przewożono ich do Belgii. Pozostawiani są w toku.

PROKURATOR JACKSON SPĘDZI BOŻE NARODZENIE W BETLEJEM

LONDYN (PAP). — Agencja Reutersa donosi, że podczas przerwy w procesie niemieckich zbrodniarzy w Norymberdze amerykański prokurator amerykański Jackson wraz ze swymy współpracownikami uda się samolotem do Palestyny i spędzi święta Bożego Narodzenia w Betlejem.

PROCES PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH W FINLANDII

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że na rozprawie sądowej w Helsinkach wystąpił z przemówieniem obronny oskarżony premier Tanner. Oskarżony usiłował pomniejszyć swoją rolę w przygotowaniu i prowadzeniu agresywnej wojny pod stroną hitlerowskich Niemiec. Twierdził on, że sztab generalny opierający się na autorytacie głównodowodzącego samodzielnie kierował wszystkimi sprawami związanymi z wojną. Jednakże później Tanner przyznał, że kierownictwo partii socjal-demokratycznej z całą energią brało udział w wojnie i że pozejca, jaka zajmował w kierownictwie partii określała jego stosunek do wojny.

Zamęt i chaos w Atenach

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że w Atenach i Pirusie terror organizacji reakcyjnych zaczyna znowu wrząć. Ubrożona grupa członków organizacji „Sztitosos” jeżdżą samochodami po przedmieściach robotniczych, urządzając oblawy i rewizje, aresztując robotników i demontując lokale organizacji lewicowych. W wypadkach, gdy ludność przedmiścia usiłowała przedrzeć nastąpił kamieniami i kijami, natychmiast interweniowała policja. Monarchiści kilkakrotnie rzucili ręczne granaty. Kilkadziesiąt osób spośród ludności robotniczej przedmiestia jest rannych, a kilkadziesiąt pobitych. W Pirusie monarchiści zburzyli przy pomocy ludanków dynamitowych część budynku, gdzie była siedziba młodzieżowej organizacji demokratycznej „Epon”. Policja aresztowała 8-ich przedstawicieli tej organizacji, którzy wyrażali swój protest z tego powodu. W Atenach monarchiści rzucili 2 granaty do lokalu klubowego organizacji „Epon”. W Atenach i Pirusie wybuchł strajk tramwajarzy. Ruch tramwajowy został całkowicie wstrzymany.

LEON KRZYCKI, W STALINGRADZIE

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi, że w Stalingradzie bawi prezes stowianiskiego kongresu Stanów Zjednoczonych, znany działacz ruchu zawodowego w Ameryce, Leon Krzycki.

ZNISZCZENIE LONDYNU WYWOŁANE PRZEZ V I I V 2

LONDYN (PAP). — Z danych statystycznych, opublikowanych przez brytyjskie ministerstwo zdrowia wynika, że na każdy pociąg V 2, który padł na Londyn, przypada 600 — 700 zniszczonych domów mieszkalnych. Na każdą bombę latającą V 1 przypada 400 domów uszkodzonych.

KRONIKA

W niedzielę sklepy mogą być otwarte

Jak nas informuje Starostwo Grodzkie, wszystkie sklepy mogą być otwarte w niedzielę, dnia 23 b. m., w normalnych godzinach handlu.

Rejestracja b. Uczestników Walki Zbrojnej z Niemcami

Zarząd Związku b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację zawiadamia, że rejestracja b. uczestników odbywa się w dalszym ciągu w lokalu Zw. przy ul. Kościuszki 14 w godzinach od 10-ej do 16-jej codziennie.

Pomocje wdowom i sierotom po poległych partyzantach

Związek b. Uczestników Walki Zbrojnej z Niemcami, który swego czasu wysłał do szeregów osób pisma z prośbą o przyjęcie z pomocą wdowom i sierotom po poległych partyzantach, niniejszym zawiadamia, że rozpoczęto akcję zbiorczą ofiar.

Zgłaszający się po odbiór darów członkowie wyżej wymienionego Związku są upoważnieni do przeprowadzania powyższej akcji.

Uwaga, warszawcy!

W niedzielę, dnia 23 grudnia 1945 r. o godzinie 12-jej w sali Straży Pożarnej w Częstochowie, przy ul. Strądzkiej Nr. 3, odbędzie się „Choiłaka” dla warszawiaków oraz rozdawanie paczek świątecznych dla najbardziej potrzebujących członków „Kola Warszawian w Częstochowie”.

Warszawiacy, stawcie się liczenie!

Zywa gazetka

Komitet Miejski PPS w Częstochowie podaje do wiadomości, że w sobotę, dnia 22 b. m. o godz. 17-jej odbędzie się w lokalu własnym, ul. Kopernika 6 (sala konferencyjna), „Zywa Gazetka” dla członków partii. O. M. TTR. Stow. b. Więźniów Polit. oraz RKS „Skrz”.

Obecność obowiązkowa. — Towarzysze, stawcie się liczenie!

P. C. K. ostrzega

Polski Czerwony Krzyż ostrzega miejscowe społeczeństwo przed oszustami, zbierającymi z rąk Świąt ofiary na rzecz P.C.K.

P. C. K. zbiórki takiej nie przeprowadza i o gromadzeniu oszustach zawiadomiona jest Milicja Obywatelska.

Z odczytu w fabr. Częstochowlanka

W sali teatralnej w dniu 15 b. m. odbył się odczyt na temat: „Odrodzone Wojsko Polskie”. Na odczyt przybyło 800 słuchaczy, otwarcia odczytu dokonał ob. Iwecki, przemówienie wygłosił ob. poor. Krawczyk. — W referacie swym prelegent zaznajomił słuchaczy, jak organizowało się Wojsko Polskie na terenach ZSRR. — St. Iwecki.

Z Kola Warszawian

Po skromnym lecz b. wzruszającym obchodzie św. Mikołaja, który dzieciom najbardziej potrzebującym warszawiaków zamieszkałym tutaj, sprawił dużo radości i śmiechu, — ruchliwy Zarząd Kola urządził dwie imprezy, na większą już zakrojona miarę, by w ten sposób mieć możność udzielenia niewielkiej choćby pomocy swym najbardziej potrzebującym członkom wobec zbliżających się

Kujemy dalej łańcuch offer

dla rodzin bohaterów milicjantów.

Pracownicy Browaru dawn. K. Szweba, wczwani przez Redakcję „Głosu Narodu” i pracownicy Drukarni Państwowej Nr. 1 do kucia łańcucha offer dla rodzin po poległych dwóch milicjantach, zebrali spontanicznie na opłatki wigilijny 2.900 złotych i wzywają do dalszej akcji koleżanki i kolegów z Państw. Fabryki Zapalek w Częstochowie.

W uznaniu ofiarnej pracy Milicji Obywatelskiej pozwalam sobie za pośrednictwem „Głosu Narodu” przesłać 1.000.— zł (tysiąc) na pomoc dla rodzin, poległych w pełnieniu obowiązku Kłusnierza Leona i Struzika Edwarda. — E. Wojciechowski, Bławaty, Częstochowa, Al. N. M. Panny 14, telefon 18-23.

P. Borowik, kierownik Spółdzielni, wpłacił 100.— zł na Polski Czerwony Krzyż, za pośrednictwem Kina „Polonia” w Częstochowie.

Komisja Świątecznej Robotniczej przy fabryce „Warta” S. A. z okazji uroczystości św. Mikołaja dla dzieci pracowników w dniu 8 b. m. zebrała zł 940.— (siownie) złotych dziecięcych (cierdzień) na gwiazdkę dla dzieci inwalidów wojennych.

Kwotę powyższą składa Redakcja „Głosu Narodu” do odebrania przez Związek Inwalidów Wojennych.

świąt. W dniu 16 b. m. (niedziela) odbyła się na ulicach i w niektórych lokalach publiczna zbiórka oraz wieczorem „Wieczornica Towarzyska”. Obie imprezy odbyły się doskonale, dając chlubne świadectwo ofiarności i solidarności i wybitnie zasygnalizowały skromne fundusze Kola. Zbiórka przeprowadzona młodzieżą szkolną i harcerzami. Wieczornica odbyła się w dolnej sali hotelu „Polonia”. W roli zapowiadacza i artysty „magika” wystąpił znany artysta p. Nemo. Dalszy ciąg wieczoru wypełniły produkcje muzyczno-wokalne: prof. St. Jarzębskiego (skrzypce) i prof. E. Makoszy. O wykonaniu utworów nie piszemy, nazwieka bowiem artystów mówią same za siebie, serdeczne zaś brawa świadczyły, że zarówno dobór utworów, jako też poziom wykonania bardzo się podobały słuchaczom. Następnie zaprezentowała się młodzieżka śpiewaczka (warszawianka) Barbara Walkowska.

Cały wieczór upłynął w atmosferze wzajemnego zbratania się, humoru i weselości. Podkreślił to w swym krótkim lecz wymownym przemówieniu wieceprzes Kola ob. Łukasik, który też złożył podziękowanie za przybycie przedstawicieli Zarządu Miasta, wiceprezydentowi ob. D. Kapalekmu, przedstawicielowi miejscowej prasy, pp. artystom oraz obecnym gościom.

Dyżurni niedzielnej lekarzy

W niedzielę, dnia 23 b. m. dzurzący następujący lekarze:
internista — Przyrowski Julian, Aleja Wolności 24,
chirurg — Olszewski St., Kilińskiego 35,
ginekolog — Rozenowicz Br. Aleja Wolności 24,
okulista — Kulesza Jan, Katedralna 7,
dentysta — Prężyńska M., II Aleja 31.

Noce dyżurny aptek

W tygodniu od dnia 17 do 23 grudnia w. dyżurnia następujące apteki:
Z. Szostakiewicz, pl. Daszyńskiego Nr. 6,
A. Włosiński, 7 Kamienie Nr. 27,
J. Rupperecht, Narutowicza Nr. 170.

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie — sala duża

Dzisiaj w sobotę 22-go b. m. o godz. 18.30 odbędzie się premiera przeabawnej komedii w 8-ach aktach Wł. Fodora (autora „Matury”) p. t. „Sakretarka, pana prezesa”. Kola tytułowa kreuje ulubienica „naszej publiczności” Janina Łukowska. Partnerem jej będzie A. Kwiatkowski. Komedia rola Szincla odtworzy Tadeusz Krotka. Reżyseria spoczywa w rękach dyr. T. Krotki. Mise en scene projektował Wł. Wagner. Powtórzenie premiery w niedzielę 23 b. m. o godz. 18.30.

„Zaczarowane koło” L. Rydla po raz ostatni przed świętami.

Jutro w niedzielę 23 b. m. o godz. 15-jej

ciesząca się niesłabnącym powodzeniem wspaniała bań dramatyczna w 5 aktach L. Rydla „Zaczarowane koło”. Obsada premierowa. Reżyseria J. Karbowskiego. — Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Sala Kameralna

„Święty płomień” Maughama

Dzisiaj w sobotę 22 b. m. o godz. 18.30 oraz jutro w niedzielę 23 b. m. o godz. 15.30 i o 18.30 frapująca sztuka w 8-ach aktach Maughama p. t. „Święty płomień” w obsadzie premierowej. Reżyseria A. Kwiatkowskiego. Dekoracje i wystawa Wł. Wagnera. Bilety na wyżej wspomnianą imprezę do nabycia w kasie Teatru od godz. 10 — 12 i od 14 do rozpoczęcia przedstawienia.

Pastoralka Leona Schillera

Próby z misterium Indowego L. Schillera p. t. „Pastoralka” dobiegają końca. Prześlone to widowisko Indowe z muzyką L. Schillera i J. Maklakiewicza przygotowuje Tacianna Wysocka ze swoim zespołem. Reżyseria, choreografia i chóry Tacianna Wysockiej. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera. Premiera odbędzie się w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia o godzinie 15.30 i 18.30. Powtórzenie premiery o godzinie 18.30.

Jasełka w „Chochliku”

Obecnie w „Chochliku” czynione są przygotowania do wystawienia „Jasełek” p. t. Mariana Józefowicza, dekoracje i projekty kostiumów: art. malarza Józefa Kollaka, lalki art. malarza Wł. Wagnera. Uo muzyczne prof. Ireny Garsteckiej-Jarzębskiej. Ponieważ ilość miejsc w Teatrze jest ograniczona, wskazane jest przeto, ażeby osoby, pragnące zobaczyć to widowisko, zaopatrzyły się w bilety jeszcze przed świętami.

Bilety do nabycia w „Renomie”, Aleja Najów. Maryi Panny Nr. 28.

Ostatnie przedstawienie „Spłajca Królowej”

W niedzielę 23 XII r. b. o godz. 12-jej Teatr „Chochlik” daje nieodwołalnie ostatnie przedstawienie baśni p. t. „Spłajca Królowej”.

Przedsiębiorstwo biletów w „Renomie” Aleja N. M. P. 28.

Występy chóru Juranda w Literackiej

Znany i ceniony w całej Polsce Chór Juranda wystąpi w Kawiarni Literackiej jeszcze tylko w sobotę, dnia 22 b. m. i w niedzielę, dnia 23 b. m.

Dnia tego będzie również śpiewać młoda śpiewaczka Marylla Wilimi.

Repertuar kin

Kino „Wolność” i „Polonia” — polski film „Jadzia”.

Kino „Bałtyk” i „Tecza” — „Szalony lotnik”.

Początki: „Wolność” i „Bałtyk” — 14.30, 16.30 i 18.30; „Polonia” i „Tecza” — 15, 17, 19.

Głosy Czytelników

Zbójcka zaprawa

Z przyczyn niedawno spadłego oficjś śniegu niektóre ulice Częstochowy stały się terenem igrysk rozbrzykaney młodzieży, polegających na obrzucaniu śnieżkami przechodni. Rozlobuowani chłopcy nie zwracają przy tym uwagi ani na wiek, ani na płeć. Osoba, która została wzięta na cel niedożeczenie z kilku stron, nie może w swej obronie nie powiedzieć, gdyż natychmiast zostaje obrzucona stekiem obelżywych słów. W razie jakiegokolwiek czynnej interpeacji ze strony atakowanego, młodzież z błyskawiczną szybkością przetrzuca się od kul śniegowych do palek. Czyż taka młodzież może być „przyszłością narodu”? Młodzież, która, nawiasem mówiąc, spędza czas na kartach, pali, nierządno pije a zajmują się szabrem, złodziejstwem i łobuzerką. Pewna wień ponozą tutaj władzę, które wybrki młodzieży zdają się nie dostrzegać. Jeżeli jakaś dzielnica uwolni się od swoich „pupilów”, nie sąznających cudzego spokoju i cudzej własności, miejsce ich zajmują młodzi. Tak, jak kiedyś postrachem ul. św. Rocha byli słynni bracia Madsjesy, tak dziś pomalą zajmują gódnie ich miejsce również dwaj bracia — Jerzy i Zdzisław Nowakowie, wraz z kompanami. Stąd wynika, że ulice nasze są szkoła awantur, złodziejstwa i nawet bandytyzmu. Władze bezpieczeństwa, tak wtrywał walczące z bandytyzmem, powinny zwrócić uwagę również na swego rodzaju „zaprawę” do niego, jaką są wybrki uliczne młodzieży. N. Y.

Kontrasty

(Z notatnika kwestarza)

Kwestarz czy kwestarka podczas pełnienia swych funkcji różnie bywa przyjmowany przez osoby, do których domów zabchodz. Ciekawa, że wyprki ob. najmniej dziwnego ustosunkowania się do kwesty na poważne i godziwe cele zdarzają się częstokroć właśnie ze strony firm dużych i bogatych.

Właściciel jednej z takich firm, który niedawno kupił w mieście za kilka milionów ogromną kamienicę, odmówił bodaj najmniejszej ofiary i to zarówno przy zbiorce w „Tygodniu Żołnierza”, jak i obecnie z okazji „Gwiazdki” dla żołnierzy.

Obok przykrych momentów zdarzają się jednak i to bardzo często momenty wprost wzruszające. Tak np. właściciel „Fotoplasticon” w III-iej Alei całkowicie dochód z trzech pierwszych dni nowotworzonego przedsiębiorstwa przeznaczył na cele Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza oraz poprosił o pozostawienie psunki na dachki od publiczności. Drugim niekiedy przeważem jest otrzymanie przez Towarzystwo list od rodziców poległego w wojnie jedynego syna — oficera W. P. Rodzice ci zapraszają do siebie na wilię i święta jednego z żołnierzy, dając tym przykład godny naśladowania społeczeństwu częstochowskiemu. (B.)

Z Radomska

Radomsko — Ziemiom Odzyskanym

W dniu 2 grudnia r. b. odbył się w wypełnionej po brzegi sali miejscowego kina-teatru festiwal, urządzony staraniem Oddziału Polskiego Związku Zachodniego, z którego czytaly zysk przeznaczony zostanie na zakup książki polskiej dla Polaków Ziemi Odzyskanych.

Na program złożyły się: przemówienie prezesa tutejszego Oddziału Polskiego Zw. Zachodniego dr. Trzebińskiego oraz prelekcja prof. Poświaty, zakończenia apelem „dajcie nam książki dla Ziemi Odzyskanych”, popis taneczny zespołu uczennic gimn. pod kier. H. Architektowej, poświęcone folklorowi: Śląska, Kaszuk i góralszczyzny w przybraniu regionalnych strojów oraz występ chórów tow. śpiewaczego im. Moniuszki pod batutą H. Dawida, a na zakończenie produkcje muzyczne orkiestry H. Fajta.

Opracował program, kierował i zapowiadał — kierownik miejscowego Oddziału P. Z. Z. — Władysław Fabiani.

Śmierć skutkiem katastrofy samochodowej

W dniu 17 b. m. o godz. 10-jej rano zderzył się samochód ciężarowy z taksówką w pobliżu Magistratu w Radomsku. Wskutek tego zderzenia trzech obywateli Radomska zostało poranionych i przewiezionych do szpitala. Jeden z tych obywateli, a mianowicie Stefan Bielecki, zmarł wskutek naruszenia kregosłupa.

Podziękowania

Dyrekcja, Rada Zakładowa i pracownicy Fabryki Kapeluszy w Częstochowie składają za drogą serdeczne podziękowanie Zarządowi Związku Walki Młodych w Częstochowie za podarki dla dzieci pracowników z okazji św. Mikołaja.

Byli mieszkańcy Warszawy Leon i Maria małżonkowie Kościński, za udzielenie im bezpłatnie pokój przez gospodarza domu przy ul. Malej Nr. 46, ob. Edwarda Borka, składają mu podziękowanie za obywatelski czyn, ofiarując równocześnie do dyspozycji „Kola Warszawian” kwotę zł. 200.—.

Czas usunąć pamiątki po okupantach!

Wiadomo, że z okazji różnych uroczystości odbywają się odsłonięcia tablic pamiątkowych. Natomiast na dzień 17 stycznia 1946 roku, w rocznicę zakończenia okupacji niemieckiej w Częstochowie, proponuje w ramach uroczystości dokonanie **zdejęcia tablicy**, pozostawionej widocznie na pamiątkę przez 11 miesięcy — zatem celowe byłoby zachowanie jej na dawnym miejscu jeszcze przez miesiąc. Samo zdjęcie solidnej tablicy z lanego żelaza, z wypukłymi wyciskami literami, nie sprawi większej trudności, ponieważ trzyma się tylko na czterech śrubach (pozostałe cztery zostały już wyszabrowane). Napis na tym

zabytku, który mam sposobność oglądać, przechodząc do miejsca pracy 2 razy dziennie, brzmi: „Stadtverwaltung in Teschenstochau. Gesundheits- u. Fürsorgeamt. — Zarząd Miejski w Częstochowie. Urząd Zdrowia i Opieki Społecznej”. Ostatnio obok tego zabytku zauważyłem uzbrojonego przednio przez dłuższy czas w tym budynku, ul. św. Barbary 36, miesiąc się szpital wojaskowy Czerwonej Armii, który już od szeregu tygodni wyprawdzał się. Na ścianie drugiego budynku, w podwórzu, od strony ulicy Dony, pięknie zachowuje się druga dwujęzyczna tablica. S. Kam.

O rejestrację repatriantów ze Wschodu

Rodacy!
Celem naszym jest: a) wyszukanie miejsce osiedlenia na Zachodzie (Śląsk, Pomorze) i skupianie członków w większe grupy, a nawet całe osiedla czy powiaty, dla wspólnej pracy i obrony; b) wypieranie Niemców z ziemi polskiej; c) ułatwienie gospodarki na nowych osiedlach; d) załatwienie formalności u władz dla członków; e) starania o rekompensatę za majątki pozostawione na Wschodzie; f) pomoc w wyszukiwaniu posad lub pracy dla członków oraz pomieszczeń; g) ustalanie danych, dotyczących poprzedniego zatrudnienia członków i wydawanie w tym kierunku opinii; h) wspólne prowadzenie stółki lub ułatwienie nabywania środków spożywczych; i) prowadzenie szwalni i napraw obuwia; j) odszukiwanie rodzin członków; k) utrzymywanie własnego lokalu; l) w ogóle wszelkie starania o ułatwienie członkom nowego życia.

Środkami działania są: a) składki członków; b) wspólne zbieranie fundusów wśród członków na określony cel (doraźna

apłiki); o) przedsiębiorstwa własne.
Chcemy objąć wszystkich repatriantów ze Wschodu, stwórzmy w każdym województwie i po gminach oddziały, lecz formalności zabierają dużo czasu, dlatego zapisujecie się u nas, gdyż tworzymy ewidencje, aby wszyscy mogli się odszukać. Podawajcie wszelkie dane, ale bez przesady, aby można drogich informować o wolnych posadach, sklepach, warsztatach, mieszkaniach itd. Każdemu odpowiemy, ale nadsyłajcie znaczki pocztowe, gdyż za dużo musimylibyśmy na to wydać. Mamy zamiar wydawania „Informatora repatrianta”. Składka miesięczna 10 zł (jednorazowe wpisowe 10 zł) dla każdego niewiele, a przy wielkiej liczbie członków można stworzyć fundusze na trwałą pomoc wzajemną. Kto nie ma, nie płaci.
Prosimy o cierpliwość i zaufanie, gdyż zadania wielkie, a robota w zeszafku. Łączymy się i pomagamy sobie! Cześć!

Zw. Samopomocy Repatriantów „Sarep” (Kraków, ul. Łobzowska Nr. 12).

